

[Søgaard.]

de økonomiske muligheder, som gives herfor, og på basis af principperne i den gule betænkning, og det er også vort ønske at sigte mod en elev- og pristalsregulering af fonden, således at principperne i den gule betænkning angående erhvervsarbejde, studietidens længde o. s. v. kan imødekommes, men dog således at det stadig væk bliver transskriteriet, studieegnethed o. s. v., der bliver hovedmotiverne for tildeling af fondens midler. Jeg forstår, at den højtærede undervisningsminister nu er i gang med en undersøgelse af selve fordelingen af midlerne fra fonden. Det er klart, at der ved tildelingen ikke kan blive fuldstændig matematisk retfærdighed, og at ordningen måske ikke på alle måder er helt hensigtsmæssig, men det er samtidig min opfattelse efter en række henvendelser fra de studerende, at ikke alle disse unge er klar over stipendienævnets sammensætning og specielt ikke er klar over, hvor de eventuelt skal henvende sig, hvis de mener sig uretfærdigt behandlet. Det vil vel også ved denne undersøgelse, som jeg nu forstår pågår i ministeriet, være formålstjenligt at se lidt nærmere på den forsøgsordning med de 4 mill. kr., vi gennemførte for 9. klasse og realafdelingen. Jeg tror, at den praktiske fordeling af disse midler bør underkastes en nærmere undersøgelse. Jeg kan derfor alt i alt for mit partis vedkommende tiltræde, at et folketingsudvalg får mulighed for at følge denne undersøgelse med henblik på eventuelle ændringer.

Henry Christensen: Jeg tror ikke, der her i det høje ting — der bør i hvert fald ikke gøre det — hersker nogen tvivl om, at uddannelsen af vor ungdom i vid forstand bør have en høj prioritet i vort samfund i disse år. Med de stigende krav, der stilles til vort land på en lang række områder, tror jeg, vi alle sammen har en stærk fornemmelse af, at det i høj grad drejer sig om, at vi er dygtige nok, veluddannede nok for at kunne klare os i den konkurrence, som vi må regne med i stigende omfang at blive udsat for.

Derimod kan der måske nok være tvivl om, på hvilke vilkår og måske ikke mindst under hvis ansvar uddannelsen eller hjælpen til uddannelsen af de unge bør finde sted.

Efter de bemærkninger, der hidtil er gjort under denne debat, er det i høj grad, som om man alene anskuer problemet ud fra én synsvinkel, nemlig den, at staten i stigende omfang skal være med til at betale omkostningerne for hver enkelt ung, når han søger uddannelse her i samfundet.

Jeg og mit parti har stillet en anden målsætning op, den målsætning, at der må være den bedst mulige adgang for alle unge til at få den uddannelse, som deres evner, deres vilje og deres indsats svarer til, men at målet i og for sig ikke skulle være, at staten eller samfundet skulle give dem denne uddannelse. Det skulle i høj grad blive sådan, at de enkelte hjem i vort samfund blev i stand til at løse denne opgave.

Når man nu vurderer udviklingen igennem det seneste par år, stiller man alene op spørgsmålet: hvor meget yder staten til uddannelsen? Man giver sig slet ikke til at vurdere eller drøfte, i hvilket omfang de danske hjem i stigende grad er blevet i stand til at være med til at løse den opgave at sikre deres unges uddannelse. Det er et karakteristikon for det sidste par års udvikling, at vi har forøget niveauet for de mange danske indkomster i betydelig grad og måske endda set ud fra mange synspunkter i en grad, som gør det vanskeligt i øvrigt at opretholde den samfundsøkonomiske balance. Men det må vel også betyde, at der derigennem er blevet flere hjem, der er i stand til at yde en større indsats til gavn for deres unges uddannelse, end der var under de tidligere herskende økonomiske vilkår.

Det undrer mig, at man såvel fra forslagsstillerne som fra repræsentanterne for regeringspartierne hidtil ganske har set væk fra det moment, der også må med, hvis man vil have en rimelig sammenhæng i vurderingen af, hvordan grundlaget i dag finansielt er for, at dansk ungdom kan få en højere uddannelse. Jeg beder altså om, at man også tilgodeser dette synspunkt.

I øvrigt finder jeg som den højtærede undervisningsminister det rimeligt, at man nu skaffer sig så mange oplysninger som muligt for at kunne vurdere de retningslinjer for fordelingen, man bestemte sig for for et par år siden.

Der har lejlighedsvis været anført mange forskellige eksempler, der viste, at man måske ikke altid var så omhyggelig med det